

מסכת שבת

פרק ב

א. בְּמַה מְדֻלִּיקִין וּבְמַה אֵין מְדֻלִּיקִין. אֵין מְדֻלִּיקִין לֹא בְּלֶכֶשׁ, וְלֹא בְּחָסֵן, וְלֹא בְּכָלָה, וְלֹא בְּפִתְחִילַת הַאִידּוֹן, וְלֹא בְּפִתְחִילַת הַמְּזֻבָּר, וְלֹא בִּירֹזְקָה שְׁעַל פָּנֵי הַמְּפִיעִים. וְלֹא בְּזַפְתָּה, וְלֹא בְּשַׁעֲוָה, וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיקָּן, וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׁרֶפֶת, וְלֹא בְּאַלְיָה, וְלֹא בְּחַלֵּב. נְחוּם הַמְּדִי אוֹמֵר, מְדֻלִּיקִין בְּחַלֵּב מְבָשֵּׂל. וְחַכְמִים אוֹמְרִים, אַחֲד מְבָשֵּׂל וְאַחֲד שֶׁאִינֵּנוּ מְבָשֵּׂל, אֵין מְדֻלִּיקִין בו:

ב. אֵין מְדֻלִּיקִין בְּשֶׁמֶן שְׁרֶפֶת בְּיוֹם טוֹב. רַبִּי יְשָׁמְעָאֵל אוֹמֵר, אֵין מְדֻלִּיקִין בְּעַטְרוֹן, מִפְנֵי כְּבָוד הַשְּׁבָת. וְחַכְמִים מִפְּתִירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים, בְּשֶׁמֶן שְׁמַשְׁמִין, בְּשֶׁמֶן אֲגּוּזִים, בְּשֶׁמֶן צְנוּנוֹת, בְּשֶׁמֶן דָּגִים, בְּשֶׁמֶן פְּקוּעוֹת, בְּעַטְרוֹן וּבְגִנְפֶת. רַבִּי טְרָפּוֹן אוֹמֵר, אֵין מְדֻלִּיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זִית בְּלֶבֶד:

ג. כָּל הַיּוֹצֵא מִן הַעַז אֵין מְדֻלִּיקִין בו אֶלָּא פְּשַׁתּוֹן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הַעַז אֵינוֹ מִטְמָא טָמֵאת אֲקָלִים אֶלָּא פְּשַׁתּוֹן. פִּתְחִילַת הַבָּגָד שְׁקָפְלָה

ולא הבהיר, רבי אליעזר אומר, טמאה, ואין מחלוקת בה. רבי עקיבא אומר, טהורה, ומחלוקת בה:

ד. לא יקב אדם שפוגרת של ביצה וימלאה שמן ויתננה על פי הגיר בשביל שתהא מנטפת, אפילו היא של חרס. ורבי יהודה מתיר. אבל אם חברה היוצר מחללה, מفتر, מפני שהוא כלי אחד. לא ימלא אדם את הקערה שמן ויתננה לצד הגיר ויתן ראש הפתילה בתוכה, בשביל שתהא שואבת. ורבי יהודה מתיר:

ה. המכבה את הגיר מפני שהוא מثير מפני גוים, מפני לסתים, מפני רוח רעה, ואם בשביל החולה שיישן, פטור. כחס על הגיר, כחס על השמן, כחס על הפתילה, חיב. ורבי יוסף פוטר בכלו חוץ מן הפתילה, מפני שהוא עוזה פה:

ו. על שלוש עבירות נשים מותת בשעת לדתו, על שאין זהירות בנקה ובחלה ובחדלות הגיר:

ז. שלשה דברים ארים ארים לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה. עשריהם ערבעם. קליקו את הגיר. ספק חשכה ספק אין חשכה, אין מעשرين את הודי, ואין מטבחין את הכלים, ואין מחלוקת את הירות, אבל מעשرين את הקמאי, ומערביין, וטומניין את החמץ:

